Ian Watson

PĂSĂRI LENTE

- Slow Birds -

Traducerea Ioana Robu

Era-n ziua de Întâi Mai şi-n anul acela festivalul de patinaj cu pânze se ţinea la Tuckerton. Înainte de amiază, după ce arbitrii ieşiseră pe întinderea de sticlă şi aşezaseră ştegulețete roşii de-a lungul traseului, cerul albastru se acoperi de nori cumulus, promiţând condiţii ideale pentru competiţia de după-amiază. Fără ploaie: aşa că sticla nu va mai fi acoperită de un strat de apa de două degete, ca anul trecut la Atherton. Fără strălucire orbitoare care să ia ochii spectatorilor, ca în urmă cu doi ani la Buckby. Şi o adiere care sufla vioi, dar fără să devină violentă: exact cât trebuie ca să umfle pânzele concurenţilor fără să-i ia de pe picioare şi să-i răstoarne, ca în urmă cu patru ani la Edgewood, unde se înregistraseră câteva fracturi de gleznă şi numeroase contuzii.

După concurs, un porc la frigare: sau mai degrabă măruntaiele suculente, căci porcul se învârtea în frigare de treizeci şi şase de ore. Şi vor fi desfundate şi niscaiva butoiaşe de bere extra Old Codger. Dar, în acest moment, Jason Babbidge era preocupat mai ales de verificarea patinelor şi de pânză de mână de un superb galben şofran.

De înălţimea unui stat de om, pânza era făcută din cea mai bună mătase de pe vremuri, cârpită doar în două locuri; verga, din lemn flexibil de frasin, era îndoită în arc printr-o coardă împletită din cânepă. Jason o încercă cu degetul, ca un harpist. Concurenţii ieşiseră deja pe sticlă în număr destul de mare şi făceau uşoare mişcări de încălzire în aplauzele spectatorilor. Cei mai mulţi erau din Tuckerton şi se purtau ca atare: arena de sticlă le aparţinea şi o cunoşteau mai bine decât oricine venit din altă parte. Nu că s-ar fi deosebit de altfel cu ceva de aceeaşi sticlă ce se întindea şi înspre Atherton.

Fratele mai mic al lui Jason, Daniel, fluieră admirativ la apariţia unui concurent din Tuckerton care executa în viteză cercuri perfecte, purtat de-o pânză din mătase purpurie ce vibra întins la viraje.

— Ia uite-acolo, Jay!

— Ce, Bob Marchant? A căzut ca un prost anul trecut. Ce rost are să transpiri până nu fluieră de start?

Între timp apăruseră şi două surori din Buckby, cu pânze negre, descriind opturi una în jurul celeilalte şi trecând la un fir de păr una pe lângă alta, fără să se ciocnească.

— Hai, Jay, îl îndemna tânărul Daniel, arată-le tu ce ştii!

Concurenţii din celelalte sate începuseră şi ei să invadeze suprafaţa de sticlă, dar Jason îl observă nu departe de el pe Max Tarnover, care stătea privind la toţi caraghioşii ăia cu un zâmbet condescendent. Maestrul Tarnover din Tuckerton ce ieşise învingător anul trecut la Atherton în ciuda ploii torenţiale... Urmându-i exemplul, chiar mai ostentativ, Jason îşi întoarse privirea de la pista de sticlă şi-o roti pe deasupra mulţimii.

Îl observă pe unchiul John Babbidge ceva mai încolo, lângă fanfara care cânta de zor, conversând absorbit cu un om din Edgewood; cum nu era locul cel mai potrivit pentru o conversaţie în tihnă, probabil că încheiau vreo afacere. În acest timp, pe pajiştea verde din spatele fanfarei, copiii din cinci sate viermuiau îmbulzindu-se ba la aruncatul cu belciuge, ba la popice, ba la căutatul prin rumeguş, ba la nimeritul cu mare în găleţi de apă. Iar cei mari, dacă nu stăteau pe lângă fanfară ori nu erau cu ochii la concurenţi şi cu urechile la alte celea, la palavre ori la bârfe, asaltau tarabele cu tot felul de mărfuri sau produse. Peste o mie de oameni trebuie să se fi adunat la festival, lăsând satul din zare parcă pustiu. Pentru bătrânii din Tuckerton pe marginea ringului de sticlă fuseseră aşternute pături ori aşezate bănci, ori butoaie tăiate pe la mijloc.

Orchestra tocmai îşi punea deoparte instrumentele ca să-şi mai recapete suflul după „Dansul florilor”, când un behăit disperat întrerupse brusc trăncăneala mulţimii. Un fermier sărise într-un mic ţarc de oi unde un ditamai cârlan se îndesa de zor să sugă şi să se ascundă sub burta unei oi tunse şi săcîite de insistenţele odraslei care crescuse aproape cât ea. Râzând, fermierul scoase mielul de sub oaie şi îl ridică de ceafă şi de picioarele dinapoi ca şi cum ar fi vrut să-i cântărească greutatea şi, mai ştii, să câştige cu el vreun premiu.

Şi, uite-o şi pe mama lui Jason croindu-şi drum prin mulţime, mestecând un rest de plăcintă.

— Să fie-ntr-un ceas bun, băiete! îi zise strâmbându-şi faţa într-un zâmbet.

— Ţi-am mai spus, mamă, se zburli Jason. Chemi ceasul rău, dacă-i tot dai cu ceasul bun.

— Atunci cheamă-ţi singur norocul! Şi la urma urmei, ce-i norocul? îşi mişcă în sus şi în jos mărul lui Adam ca şi cum ar fi înghiţit ultima îmbucătură, deşi în realitate voia să arate că nu avea la gât niciun fel de medalion sau amuletă.

— Mai bine-aş face câteva mişcări. Zvârlindu-şi sandalele din picioare, Jason se aşeză să-şi lege patinele. Sprijinit cu o mână de Daniel, se ridică în picioare, cu genunchii întorşi înăuntru, cu patinele muşcând din gazon, în timp ce băiatul îi aranja pânza pe umeri. Jason apucă strâns în mână curelele de piele de la arcul transaversal şi de la verga paralelă cu şira spinării.

— E-n regulă. Încercă pânza mişcând-o încoace şi încolo. Dă-i drumul. Nu mă ia vântul.

Dar tocmai când să-şi dea drumul, mai spre mijlocul suprafeţei de sticlă, la mai puţin de o sută de yarzi, apăru brusc o pasăre lentă.

Se materializă direct în faţa uneia dintre surorile din Buckby. Neavând timp să mai vireze, acesteia nu-i rămase decât să se lase pe spate. Ţipând de indignare, şi poate rănită în cădere, alunecă sub pasarea lentă, culcată ca pe o sanie pe pânza de concurs ruptă şi mototolită.

Se numeau păsări lente pentru că zburau prin aer cu maiestuoasa viteză de un yard pe minut.

Se asemănau întrucâtva cu păsările, destul de puţin însă. Corpurile lor metalice, tubulare, erau rotunjite la vârf, iar spre coadă se alungeau terminându-se cu un stabilizator; la mijloc erau prevăzute cu două mici aripi imobile. Prea puţin probabil însă ca aceste aripi să aibă ceva de-a face cu sustentaţia întregului corp, care avea grosimea cât a unui cal, iar lungimea de două ori mai mare decât a unui om stând complet întins. Poate că aceste aripi asigurau orientarea sau echilibrul.

La culoare erau gri-argintii; dar aceasta era doar culoarea învelişului exterior, dintr-un metal moale ca plumbul. O jumătate de centimetru în adâncime urma un al doilea înveliş, negru şi dur ca oţelul. Boturile păsărilor erau toate julite, fiecare cel puţin în câteva locuri, datorită ciocnirii de-a lungul anilor cu diferite obstacole; păsările lente se menţineau invariabil la aceeaşi înălţime deasupra solului - burta le venea cam la nivelul umerilor unui om - iar viraje făceau doar pentru a ocoli clădiri mai masive sau copaci mai groşi, prin orice alte obstacole mai fragile trecând fară să se sinchisească. De aici şi zgârieturile, al căror desen avea darul de a le individualiza pe fiecare. Un mijloc şi mai simplu de a le deosebi erau însă inscripţiile scrijelite cu nemiluita pe-o parte şi pe alta: inimi cu iniţiala în mijloc, date calendaristice, nume de locuri, fragmente de mesaje. Toate

acestea veneau să confirme cât de mare era numărul total al păsărilor lente, fapt de care altminteri nimeni nu şi-ar fi putut da seama. Căci nimeni nu putea urmări traseul unei pasări lente După ce vreuna îşi făcea apariţia - deasupra unui deal sau pe firul unei văi, în mijlocul păşunii sau drept pe uliţa satului - zbura încet un timp, care putea dura între o oră şi o zi, parcurgând în acest timp distanţa între câteva zeci de yarzi şi o milă. Şi-apoi dispăreau. Ca să reapară iar, pe neaşteptate, în alt loc, departe sau aproape, poate la mult timp după aceea, sau poate imediat.

De obicei păsările dispăreau brusc, şi la fel de brusc apăreau apoi din nou.

Nu întotdeauna, însă. De şase ori pe an, pe cuprinsul acestei ţari insulare, o pasăre ajungea la capătul călătoriei sale.

Se autodistrugea, împreună cu tot terenul din jur, pe o rază de două mile şi jumătate, transformând instantaneu peisajul într-o peliculă de sticlă. Un cerc perfect plan de sticlă. O zonă strict delimitată, polarizată, de anihilare. La doar câţiva yarzi depărtare de marginea cercului, un om putea scăpa viu şi nevătămat, pierzându-şi doar temporar auzul şi vederea.

Până acum nu se ştia de vreo pasăre lentă care să fi explodat deasupra uneî suprafeţe de sticlă deja existente. Drept urmare, multe oraşe sau sate se trăgeau pe lângă locurile deja distruse, iar vestea apariţiei unui nou lac de sticlă făcea ca ferme şi aşezări noi să răsară în acel loc. Chiar şi aşa însă, majoritatea populaţiei, fatalistă, continua să locuiască în vechile oraşe istorice. Se amăgeau cu gândul că doar nu va exploda o pasăre lentă chiar acolo în mijlocul lor, şi chiar cât trăiau ei. Şi chiar dac-ar exploda, ce habar ar mai avea ei? Atâta doar că sticla s-ar putea întâmpla să taie oraşul drept în două - dar odată jalea şi doliul trecute, locuitorii rămaşi vor răsufla uşuraţi şi se vor putea simţi cu atât mai mult în siguranţă.

La fel de adevărat era însă că în cele din urmă întreaga ţară, de la un ţărm la altul şi de la nord la sud, avea să ajungă o suprafaţă compactă de sticlă. Sau poate o tablă de joc din cercuri tangente, cerc lângă cerc: un mozaic de sticlă. Iar între ele? Petice de deşert, în cazul când clima s-ar usca datorită radiaţiei reflectate de sticlă. Sau poate ape stătătoare, mlaştini. Dar ziua aceea era încă departe: peste o sută de ani, două sute, trei. Aşa că oamenii nu prea se sinchiseau. Se obişnuiseră deja de-o viaţă, cum se obişnuiseră şi părinţii lor, la vremea lor. Şi

poate într-o bună zi păsările lente nu vor mai vani. Şi nu vor mai pleca. Şi nu vor mai exploda. De la sine. Aşa cum şi apăruseră, odată. Desigur că situaţia era aceeaşi peste tot în lume. Doar mările erau ferite de păsări. Aşa că s-ar putea ca rasa umană să înveţe să trăiască pe plute într-o zi. Deşi, atunci, din ce-o să le mai construiască? Între timp, oamenii continuau să trăiască aşa, şi mulţi renunţaseră să se mai întrebe de ce. Pentru că nu exista niciun răspuns.

Ajutată de soră-sa, fata se ridică. Nu-şi rupsese niciun os, din câte se părea. Doar demnitatea-i avusese de suferit; şi pânza.

Ceilalţi patinatori se opriseră pe margine şi priveau furioşi la pasărea picată în mijlocul lor. Burta şi flancurile erau aproape intacte, fără inscripţii; profitând de situaţie, câţiva tineri se şi năpustiră pe sticlă cu bricege, cuţite ruginite şi cu ce mai aveau. Dar un arbitru îi întoarse furios înapoi:

— Marş de-aici! Afară cu voi! Privirea i se opri asupra lui Jason şi acesta trăi o clipă de triumf în care-şi făcu iluzia că pe el îl cheamă arbitrul: dar arbitrul strigă „Domnule Tarnover!”, şi Max Tarnover trecu pe lângă ei cu pas legănat şi îşi dădu drumul pe sticlă ca să se prezinte la arbitru.

Nu peste mult, arbitrul îşi făcu mâinile pâlnie la gură:

— Dăm startul mai târziu cu o jumătate de oră, răcni el. Ce-i corect e corect: domnişoara trebuie să aibă o şansă să-şi repare pânza, dat fiind că n-a fost din vina ei.

Jason observă o mică strîrnbătură de amuzament pe faţa lui Tarnover; căci acum ceilalţi concurenţi fie că vor trebui să-şi irosească forţele dându-se pe sticlă fără rost, fie că se vor plimba încoace şi încolo pe tuşă, pierzând momentul psihologic. De fapt, ideea pauzei şi mai ales a gustărilor le surâdea aproape tuturor.

— Asta da, noroc! pufni doamna Babbidge pe când Max Tarnover trecea din nou pe lângă ei.

Tarnover se opri lângă Jason:

— Drept să-ţi spun, pânza aia e bună de aruncat, îi mărturisi. Dar ce să-i faci? Altfel cei din Buckby ar fi făcut scandal. Ei da, sigur, fata mai poate să câştige. Dacă şi-o repară în zece minute. Păcătoasa asta de tinichea din cale! Tarnover privi cu un aer superior la pânza lui Jason. Atunci ce preţ să mai pui pe îndemânare?

Daniel Babbidge privea la Tarnover cu un amestec de

admiraţie faţa de campion şi ostilitate faţă de rivalul fratelui său. Cât despre Jason, se mărgini să dea din cap şi să spună:

— Aşa-i corect. Nu era sigur dacă Tarnover vorbea aşa, din generozitate sau din aroganţă. Sau dacă nu cumva ultima întrebare însemna că Tarnover vedea în Jason un rival serios la cupa de argint de anul acesta.

Dar, evident, tânărului Daniel răspunsul lui Jason nu i se părea destul de înfipt. Aşa ca se vârî el.

— Dar unde credeţi dumneavoastră că se duc păsările, maestre Tarnover, când nu se afă aici?

Întrebarea era bună: nu avea răspuns, dar Max Tarnover se va simţi desigur obligat să răspundă, fie şi numai pentru a nu-şi pierde postura de atotştiutor. Jason se repezi furios la frate-său în timp ce doamna Babbidge interveni şi ea atingându-l dojenitor cu palma.

— Nu-i momentul acum să-l faci pe domnul Tarnover să-şi piardă timpul. Poate că nu s-a gândit niciodată la aşa ceva, câtu-i lumea.

— Oo, ba da, zise Tarnover.

— Şi? insisită băiatul.

— Şi... poate că de fapt nu se duc nicăieri.

Doamna Babbidge chicoti şi Tarnover roşi.

— Vreau sa spun că poate pur şi simplu încetează de a mai fi într-un loc, pentru a fi dintr-o dată într-altul.

— De-am putea patina şi noi în felul ăsta! râse Jason. Oricine ar putea să ne-o ia înainte în ultimul moment.

— Trebuie să se ducă undeva, spuse tânărul Dan încăpăţânat. Poate undeva unde noi nu le mai putem vedea. Într-un alt fel de loc, cu alţi oameni. Poate că ei şi construiesc păsările.

— Ascultă, pistruiatule, pasările nu vin nici de la ruşi, nici de a americani, nici de altundeva. Aşa că, ce alt loc ar mai fi?

— Poate că e chiar aici, doar că nu-l putem noi vedea.

— Şi poate că şi porcii au aripi. Tarnover privi în jur şi vru să se îndrepte spre taraba cu cidru; dar doamna Babbidge îi tăie calea, pusă pe sfadă:

— Cât despre asta, sunt sigură că scroafa noastră Betsy nu zboară, cu aripi sau fără. Să stea ele aşa atârnate în aer şi aşa grele!

— Aţi cântărit vreo pasare acum nu demult?

— Trebuie să fie grele, domnule Tarnover, după cum arată.

Tarnover nu putea să treacă cu forţa de doamna Babbidge. În niciun caz cu pânză în spate. Se mulţumi să privească dincolo de ea şi să mormăie:

— Dacă tot nu putem spune ceva concret despre ele, mai bine să tăcem din gură.

— Dar nu-i deloc mai bine, protestă Daniel. Doar vedeţi că aruncă lumea în aer. Bucată cu bucată. Ca şi cum ar fi în război cu noi.

Jason simţi nevoia să se arate glumeţ:

— Poate că tocmai asta e. Poate pă ceilalţi, ăştia de care zice Dan, chiar sunt în război cu noi - atâta doar că au uitat să ni-l declare. Şi după ce-şi termină treaba şi prefac pe-aici în sticlă tot ce se vede intră şi ei în concediu. Şi-o să patineze fericiţi până în vecii vecilor.

— Al naibii de lung război, dacă aşa stau lucrurile, bombăni Tarnover. Durează de mai bine de-un secol.

— Poate de-aia zboară păsările aşa de încet, spuse Daniel. Dacă un an de-al nostru e numai o oră pentru oamenii aceia? De-asta nu cad păsările niciodată. N-au timp să cadă.

Expresia de pe faţa lui Tarnover deveni sălbatică:

— Şi dacă păsările vin doar ca să ne pedepsească pentru păcatele noastre? Dacă nu-s decât o minune, un semn...

— ...că Dunmezeu ne iubeşte? Şi va veni o zi când ne va ierta? Doamne sfinte! şi doamna Babbidge zâmbi, doar n-oi fi şi mata unul din **ăia**. Un flăcău deştept ca matale. Eu una nici nu mai pun lumânări în geam şi nici nu mai fac noduri la cearşaf ca să alung păsările. Ciufuli chica roşie a băiatului cel mic. Toţi murim odată şi-odată, Dan. Ai să te obişnuieşti cu asta când ai să te faci mare. Când e să mori, mori.

Tarnover părea scos din fire; tînvrul Daniel părea şi el supărat, dar într-un alt fel.

— Şi când e să ţi se facă sete, e timpul să bei. Profitând de ocazie Tarnover se strecură repede pe lângă doamna Babbidge şi se îndepărtă. Aceasta chicoti în urma lui:

— Cu asta i-am cam luat vântul de la pânza!

Patruzeci şi unu de concurenţi, în afară de Jason şi Tarnover, se adunară între steguleţele de la start, totuşi, fata care căzuse lipsea; în ciuda eforturilor ei, era scoasă din competiţie, iar acum şedea privind îmbufnată.

Apoi arbitrul din Tuckerton suflă din fluier şi porniră.

Traseul avea forma unei franzele. La început descria o curbă uşoară de-a lungul marginii sticlei pe o distanţă de trei sferturi de milă, după care cotea strâns într-un semicerc şi intra în linie dreaptă înapoi spre Tuckerton. La sfârşitul liniei drepte mai urma un semicerc strâns care se termina la linia de start - şi de finiş. Trebuiau parcurse trei ture de pistă înainte de fluierul final. Mai mult de atât ar fi dus la o contuzie între cei din fruntea şi cei din coada plutonului.

După prima turnantă, Jason se afla în fruntea celorlalţi: antrenamentul din ultmul an îşi spunea cuvântul. Patinele parcă zburau pe deasupra sticlei. Briza îl împingea într-un ritm susţinut. Pe când lua a doua turnantă înclinând pânza într-un alt unghi, îl zări pe Max Tarnover în urma lui pe locul patru. Hotărât să-şi mărească avantajul, Jason trecu atât de aproape de steguleţul care marca intrarea în linia dreaptă încât aproape îl atinse. Ca să se redreseze intră defectuos în linia dreaptă şi pierdu câţiva yarzi. La prima trecere prin faţa liniei de sosire, în uralele celor din Atherton, Tarnover era în poziţia a treia; Jason îşi dădu seama că, deşi încerca să-l ajungă din urma Tarnover nu depunea totuşi mari eforturi: îl lăsa pur şi simplu pe el să ducă trena.

Dar o cursă de patinaj cu pânze nu era tot una cu o cursă de alergări în care cel din frunte este sortit să fie în cele din urmă înghiţit de pluton. Jason forţă însă la sfârşitul celui de-al doilea tur, Tarnover se afla la zece yarzi în spate, mişcându-se aparent fără efort ca şi cum el, pânza, vântul şi sticla ar fi fost una. Observând privirea lui Jason, Tarnover rânji şi îşi luă un mic avânt pentru a-l obliga pe cel din faţă la eforturi şi mai mari. Şi pe când intra în ultimul tur, Jason mai observă şi pasărea lentă ca re-şi continua drumul spre stânga, aflându-se acum la mijloc între cele doua linii drepte ale traseului şi îndreptându-se în direcţia satului Edgewood. Chiar şi codaşii au timp să treacă de ultima linie dreaptă înainte ca pasărea să le taie calea, calculă el.

Acest scurt moment de neatenţie fu o greşeală. Tarnover se apropiase şi mai mult din urmă, pânza lui înclinându-se într-un unghi care trebuie să-i fi provocat dureri la încheieturile de la mână. Deja se afla alături, gata să-l întreacă pe Jason. Şi în acest moment Jason îşi dădu seama cum ar putea câştiga;

lăsându-l pe Tarnover să creadă că stoarce ultima picătură de vlagă din Jason - astfel încât Tarnover va obosi şi el prea devreme.

— Nu mă poate ajunge! strigă Jason cu glas tare, închipuindu-şi că Tarnover va interpreta asta ca pe un semn de lăudăroşenie şi va presupune că pe Jason nu-l duce mintea mai departe, în acelaşi timp, Jason încetini uşor, sperând că rivalul său nu va observa această manevră în contradicţie cu spusele. Mimând disperarea îl lăsă pe Tarnover să-l întreacă - şi văzu cum Tarnover continuă să ţină pânza încordată, deşi parcă se mişca ceva mai încet decât înainte. Fără să-şi dea seama, Tarnover ţinea un unghi greşit; forţa prea tare din încheieturi fără să fie nevoie.

Tarnover era acum în frunte. De îndată Jason se eliberă de orice tensiune psihologică. Uşor şi cu graţie rămase câţiva yarzi în spatele lui, exact acolo unde curentul de aer stârnit de Tarnover îl putea „remorca” cel mai bine. Şi rămase aşa până la mijlocul ultimei linii drepte, simţindu-se ca un şoim suspendat în cer printr-o imperceptibilă bătaie de aripi, înainte de a se năpusti.

Se ţinu tot aşa în urmă, în trena adversarului. Apoi schimbă brusc unghiul pânzei şi ţâşni - era din nou în frunte.

Dar calculase greşit. Calculase tot timpul greşit. Căci, pe când Jason trecea de el, Tarnover efectiv izbucni în râs. Smucindu-şi pânza sa cafeniu-portocalîe într-un unghi mai eficient, Tarnover îşi încordă picioarele patinând ca un demon. Trecu din nou în frunte. Cu cinci yarzi. Cu zece. Intră în ultima turnantă.

Încercând să recupereze distanţa în puţinul timp rămas, Jason îşi dădu seama cum fusese tras pe sfoară; prea târziu însă. Atât de abil îl făcuse Tarnover să-şi concentreze întreaga atenţie asupra poziţiei pânzelor, ţinând-o pe a lui într-un anumit unghi - un unghi anume calculat pentru a crea acel curent de aer favorabil lui Jason - încât acesta neglijase complet rolul picioarelor şi al patinelor, necontrolîndu-şi-le în fiecare moment. În câteva secunde îşi reveni şi începu să bage forţă în picioare, dar aceste secunde de întârziere îi fură fatale. Jason trecu linia de sosire la un yard în spatele învingătorului de anul trecut; şi care acum era şi învingătorul de anul acesta.

Pe când frâna, încetinind din ce în ce, amărât şi înciudat,

Jason îşi dădu prea bine seama că acum de el depindea să se poarte demn în înfrângere, şi să nu-i lase lui Tarnover şi această ultimă satisfacţie. Strigă tare ca să-l audă toată lumea:

— Magnific, Max! Grozavă cursă! M-ai luat prin surprindere la ţanc.

Tarnover zâmbi larg, de hatârul publicului:

— Ce gălăgioşi sunteţi voi ăştia din familia Babbidge, spuse el încet şi se îndepărtă să-şi ia din nou în primire cupa de argint.

Mult mai târziu în după-amiaza acelei zile, umflat de friptură de porc şi de bere, Jason gesticula cu o halbă goală în mână, în timp ce vorbea cu Bob Marchant în mijlocul unei mulţimi gălăgioase. Bob, cel care căzuse atât de spectaculos cu un an înainte. Poate de aceea patinase atât de precaut astăzi şi fusese unul dintre codaşi.

Cerul era acoperit cu nori grei, iar lumina zilei începea şi ea să scadă. În curînd aveau să pornească toţi convoi înspre casele lor.

Unul dintre cei din Atherton, Sam Partridge, tovarăş de băutura şi de patinaj de-al lui Jason, îşi croi drum până la el:

— Jay ! Ăsta micu', frate-tău; a ieşit pe sticlă. S-a căţărat în spatele păsării. E călare pe ea.

— Ce?

Jason se dezmetici rapid şi îl urmă pe Partridge, cu Bob Marchant luându-se după ei.

Nu încăpea nicio îndoială: la câteva sute de yarzi depărtare, în lumina amurgului, Daniel era cocoţat călare pe pasărea lentă. Părul lui roşu era inconfundabil. Deja mai mulţi îl observaseră şi-l arătau cu degetul. Se auziră câteva urale răguşite şi câteva apostrofări furioase. Jason îl apucă de braţ pe Partridge:

— Careva trebuie să-l fi ajutat. Care-a fost?

— N-am idee. Băiatului nu i-ar strica o bătaie bună.

— Daniel Babbidge! Doamna Babbidge striga de undeva din apropiere. Îl văzuse şi ea. Păşi cu grijă pe sticlă, atentă să nu-şi piardă echilibrul.

Jason şi însoţitorii lui o ajunseră de îndată:

— Nu-i nimic, mamă, o asigură el. Ţi-l aduc eu pe micul... sinucigaş.

Atent, Bob Marchant îi oferi braţul doamnei Babbidge şi o conduse înapoi pe teren solid. Jason şi Partridge păşiră cu toată talpa pe suprafaţa sticloasă, urmăriţi de privirile curioase ale

unei duzini de spectatori.

— A văzut careva cine l-a ajutat? îi întrebă Jason. Nimeni nu răspunse.

Când grupul se apropie la douăzeci de yarzi, toţi în afară de Jason se opriră. Înaintând singur, Jason şuieră în aşa fel încât numai băiatul să-l audă:

— Dă-te jos, îi ordonă el sumbru. Pun eu mâna pe tine. Ne-ai făcut de râs, şi pe mama şi pe mine.

— Nu, şopti Daniel. Se agăţă strâns, cu mâinile încleştate pe metal, cu genunchii lipiţi de flancurile păsării, ca un jocheu. Am de gând să văd unde se duce.

— Unde se duce? La naiba, n-am de gând să-mi pierd vremea cu discuţii. Dă-te jos! Jason îl prinse de gleznă şi-l trase în jos, dar drept rezultat fu el atras în sus spre pasăre. Lângă piciorul lui Dan era scrijelită o inimă încercuind două perechi de iniţiale: „ZB” şi „EF”. Întorcându-se, Jason strigă:

— Haideţi, măi! Daţi-mi o mână de ajutor! Să vină careva să-mi facă scară!

Nimeni nu se oferi, nici măcar Partridge.

— Hai că nu vă muşcă! Nu păţeşti nimic dacă o atingi. Ştie orice copil. Furios, păşi înapoi înspre ei:

— Fir-ar a naibii de treabă, Sam.

Aşa că Partridge o luă şi el înainte, urmat de încă doi. Dar brusc se opriră, cu gurile căscate. Expresia lor îl descumpăni pentru moment pe Jason - până ce Sam Partridge făcu un gest cu mâna; până ce Jason se întoarse să vadă.

Aerul din spate era gol.

Pasărea lentă plecase brusc, luându-şi călăreţul cu ea.

***

O jumătate de oră mai târziu, nu mai rămăseseră pe pajiştea de la Tuckerton decât cei din Atherton şi gazdele. Grupurile venite din Buckby, Edgewood şi Hopperton plecaseră spre casă. Unchiul John o consola pe doamna Babbidge, care se văicărea într-una. Chipurile celor dn jur erau în general compătimitoare, deşi se simţea şi un oarecare resentiment din partea unora din Tuckerton: de ce, adică, năzbâtiile unui mucos să umbreasacă sărbătoarea lor de Întâi Mai?

Jason îi scruta cu privirea pe toţi cei de faţă.

— Nimeni n-a văzut cine l-a ajutat pe frate-meu să se urce? strigă el. Doar nu putea singur, aşa-i că nu? Unde-i Max Tarnover? Unde-i?

— Nu cumva îl acuzi pe maestrul Tarnover, mârâi un fermier corpolent cu un neg mare pe faţă. Strugurii-s cam acri, domnu' Babbidge. E cam ca aia cu vulpea şi strugurii, şi asta nouă nu ne prea place.

— Unde-i, fir-ar să fie?

Unchiul John puse mâna pe braţul nepotului său:

— Jason, băiete. Lasă. Taci. N-o ajuţi cu nimic pe maică-ta.

Dar tocmai atunci mulţimea se dădu la o parte făcându-i loc lui Tarnover care păşi agale printre ei, încă ţinând în mână cupa de argint pe care o câştigase.

— Ei bine, ce-i, maestre Babbidge? întrebă el. Aud că ai o vorbă cu mine.

— Ai văzut cine l-a ajutat pe frate-meu să se suie pe pasăre? Ai văzut sau nu?

— N-am văzut, replică Tarnover cu răceală.

Întrebarea nu fusese bine pusă, după cum Jason îşi dădu imediat seama. Căci dacă Tarnover însuşi o făcuse, cum ar fi putut să se vadă pe sine însuşi?

— Atunci, nu cumva chiar tu...

— Hai, gata, obiectă acelaşi fermier. L-ai întrebat, ţi-a răspuns.

— Şi-apoi, poate că şi fratele tău a găsit răspunsul pe care-l căuta, spuse Tarnover. Sper să fie mulţumit. Desigur, îmi exprim toată compasiunea pentru doamna Babbidge. Dacă într-adevăr băiatul a păţit ceva. Dar nu putem fi siguri, nu-i aşa?

— Sigur că nu!

Jason se încruntă şi unchiul John il strânse şi mai tare de braţ:

— Nu, băiete. N-are niciun rost.

Drumul spre casă a fost lung şi trist în seara aceea pentru cei trei Babbidge rămaşi, deşi destui săteni din Atherton lălăiau în spatele lor cântece vesele de cheflii. Din când în când Jason se uita în jur după Sam Partridge, dar Sam Partridge reuşea, pare-se, să se ascundă de cei trei.

A doua zi, în 2 mai, doamna Babbidge îşi reveni şi declară „zi de făcut ordine”; ceea ce însemna o zi de sortare a hainelor, cărţilor şi jucăriilor vechi ale lui Daniel, înainte de-a le pune

deoparte, într-un loc ferit de priviri. Pe Jason îl expedie la treaba lui de la joagăr, certându-l că se ţine scai după ea ca un câine bătut.

Şi, în ziua aceea, în timp ce lucra la tăiatul scândurilor, Jason rumega aceleaşi şi aceleaşi gânduri de furie, ruşine şi obidă:

„*După legea mea, e un ucigaş... Nu se dă cuţitul pe mâna unui copil, ca să se joace. Şi nici că-i păsa după aceea. Nu-l mustra cugetul deloc. Se umfla în pene...*”

Şi totuşi, ce-ar fi putut face? Pasărea ar fi putut să mai rămână aşa ore în şir. Atâta doar că n-a mai rămas. Să pornească în căutarea lui Daniel? Dar cum? Şi încotro? Păsările apăreau şi dispăreau peste tot. Aici, acolo, dincolo, peste tot. Fără nicio regulă, fără nicio noimă. Aşa că ar fi fost o căutare zadarnică.

O căutare doar pentru a dovedi că Dan e viu. Şi dacă ar fi viu, atunci ar însemna că Tarnover nu l-a omorât.

„*După legea mea e un ucigaş*”. Gândurile lui Jason se învălmăşeau neputincioase. Era ca şi cum ar fi patinat cu amândouă picioarele legate.

Trei zile mai târziu o pasăre lentă fu semnalată înspre Edgewood. Jim Mitchum, constructorul de acoperişuri din Edgewood, îl căută pe Jason la joagăr ca să-i dea de veste. Avea oricum drum pe acolo, cu treabă.

Fără îndoială că vizita lui era un gest de bunăvoinţă, dar îl făcu pe Jason să se simtă şi mai vinovat şi în acelaşi timp îi scăzu moralul. Căci acum era obligat să se ducă şi să vadă singur, când doar era limpede că nu era nimic de descoperit. Lăsă lucrul şi se grăbi acasă să-şi ia patinele şi pânza, după care traversă sticla către Edgewood.

Pasarea încă se mai afla acolo; dar era altă pasăre. Nu avea încrustrată nicio inimă cu iniţialele „ZB” si „EF”.

Iar după alte patru zile, veni vestea din Buckby despre o pasăre localizată câteva mile la vest de sat, pe drumul principal către Harborough. De astă dată, Jason împrumută un cal şi porni călare. Dar vestea venise prea târziu; pasărea dispăruse cu o zi înainte. Totuşi, se simţi obligat să cerceteze zona în căutarea vreunui corp căzut sau a vreunui alt semn.

Şi, după altă săptămână, o pasăre apăru doar la o milă de satul lui, Atherton; aceasta dispăru chiar în momentul când ajunse Jason...

Apoi îrrtr-o seară Jason se duse la „Snopul”. Trecuseră mai multe săptămâni, de fapt de când nu mai dăduse pe la cârciumă: acum avea de gând să se îmbete, la tejgheaua lungă, de alamă.

Sam Partridge, Ned Darrow şi Frank Yardley erau acolo şi trăgeau la măsea: nu trecu nicio oră, şi Ned Darrow se apucase să dea sfaturi de beţiv:

— Ascultă, Jay, ce rost are să te tot năpusteşti de fiecare dată când apare câte-o blestemată de pasare? Ţine-o tot aşa şi-o s-ajungi ca vai de capul tău. Şi ce dacă apare o pasăre în Tuckerton? Tot o să se întâmple şi asta mai devreme sau mai târziu. O să dai fuga şi acolo cu limba scoasă?

— Şi-n timpul ăsta lipseşti de la muncă, zise Frank Yardley. Până la urmă o să-ţi pierzi slujba. Vezi-ţi de viaţa ta, eu aşa te sfătuiesc.

— Eu nu ştiu ce să zic, interveni Sam Partridge pe neaşteptate. Eu cred ca fiecare trebuie să-şi ia înapoi ce-i al lui. Daca Tarnover le-a făcut porcăria asta…

— Care dacă, cum adică? izbucni Jason furios.

— Calm, Jay. Voiam să spun că familia voastră este din Atherton. Aşa că ne-a făcut-o la toţi din sat, este?

— Mulţumită unora care nu s-au prea înghesuit să-mi dea ajutor.

Sam roşi.

— Acuma nu-ncepe să loveşti orbeşte în dreapta şi-n stânga. Nimeni nu-i perfect. Aminteşte-ţi numai care ţi-s prietenii adevăraţi, atât.

— Oho, o să-mi amintesc, n-ai tu grijă!

Frank clătina un pahar gol dintr-o parte într-alta:

— Bine. Cine mai da un rând?

Un rând ducea la altul, iar a doua zi Jason avea capul greu.

Seara, Ned batu la uşa familie Babbidge:

— O pasăre pe sticlă, m-a trimis Sam să-ţi spun. Nu ne repezim până acolo s-o vedem?

— Parcă ziceai aseară că-i pierdere de vreme.

— Ei. da, să fugi prin tot ţinutul. Dar asta-i aici aproape. Seara e frumoasă. Deşi, dacă nu vrei să-ţi faci de lucru… Am putea merge apoi cu toţii la nişte nalbe, după aia.

Băieţilor trebuie să le fi lipsit Jason în ultimele săptămâni. Repede, Jason îşi luă patinele şi pânza.

— Dar cu cina cum rămâne! îl întrebă mamă-sa. Ciorbă de cap de oaie.

— Ei, mai poate s-aştepte, nu? S-ar putea să mănânc o plăcintă sau două la „Snopul”.

— Poate că-i mai bine aşa, să mai ieşi şi tu să te mai distrezi, spuse ea. Eu m-am împăcat. Am câteva lucruri de cârpit.

Douăzeci de minute mai târziu, Sam şi Ned lunecau uşor pe oglinda de sticlă, cam la două mile de margine. Cerul era purpuriu, cu dâre de nori, şi un râu auriu şerpuia pe marginea orizontului: mâine avea să fie vreme urâtă, dar ce splendoare astă-seară! Suprafaţa de sticlă era scăldată în reflexe roşii şi aurii: un lac de sânge, foc şi metal topit. La început nu-l observaseră pe celălalt patinator, şi nici acesta pe ei - până ce ajunseră aproape de pasărea lentă.

Sam îl observă primul:

— Da’ ăla cine mai e?

Pânza celuilalt era cafeniu-portocalie. Jason o recunoscu imediat:

— E Tarnover!

— Acum ai ocazia să afli adevărul, zise Ned.

— Chiar crezi c-ar fi momentul?

Ned rânji:

— De ce nu? Ar fi chiar amuzant. Hai după el.

Luându-şi avânt, cei trei se răsfirară pentru a-l înconjura pe Tarnover, care-i spiona şi el şi începea să se replieze. Manevră cam bruscă totuşi: cât pe ce să nimerească într-o baltă de apă adunată pe sticlă. Spre satisfacţia lui Jason, Max Tarnover, campion peste cinci sate, alunecă gata să cadă.

Puseră mâna pe el. Odată prins, nu trebuia cine ştie ce forţă pentru a împiedica un patinator să scape, oricât s-ar fi zbătut acesta. Dar Jason îi trase un pumn lui Tarnover în falcă de-l lăsă în nesimţire.

— De ce naiba ai făcut asta? întrebă Sam, având grijă ca Tarnover să nu cadă prea rău pe sticla.

— Altfel cum vrei să-l suim pe pasăre?

Sam privi fix la Jason, apoi aprobă încet din cap.

Nu se dovedi a fi o operaţie prea uşoară să sui un trup inert şi greu pe un obiect ce se mişcă încet, dar continuu, în timp ce stai pe o suprafaţă alunecoasă; dar după ce-şi scoaseră patinele, reuşiră. Nu după multă vreme Tarnover zăcea crăcănat

deasupra, cu picioarele atârnând. Cu briceagul Jason tăie rapid coarda de la pânza lui Tarnover şi-i legă gleznele una de alta, petrecând funia pe sub pasăre.

Curînd Tarnover se trezi şi, încă ameţit, se chinui să stea drept. Mârâi, se clătină, îşi recâştigă echilibrul.

— Babbidge... Partridge, Ned Darrow? ce dracu' aveţi de gând?

Jason îşi înfipse mâinile în şolduri:

— Ia, facem şi noi o glumă, aşa cum i-ai făcut şi tu fratelui meu, Dan. Care acum nu mai e printre noi, şi poate nici n-o să mai fie, în veci: mulţumită ţie.

— Da' eu n-am...

— Mai bine recunoaşte, şi poate că te dezlegam de-acolo.

— Poate ca da, poate ca nu, spuse Ned. În orice caz, nu până se-nchide „Snopul". Da' ia şi tu partea a' bună: poate că totuşi te dăm jos de-acolo.

Picioarele lui Tarnover se contractară, încercând tăria legăturilor. Făcu o grimasă:

— Pe cuvânt, zău, n-am vrut să-i fac niciun rău fratelui tău.

Sam râse prefăcut:

— Nici noi ţie. Nu-i vina noastră dacă o pasăre se hotărăşte să dispară. Oricum, e numai de-o oră aici. Ar putea foarte bine să stea aşa toată noaptea. Nu-i aşa, băieţi?

— Aşa-i, zise Ned Şi-apoi mie mi-e sete. Facem concurs? Ultimul plăteşte.

— A recunoscut că el a fost, spuse Jason. L-aţi auzit.

— Ascultaţi, îmi pare sincer rău că...

— Gura, zise Sam. Poţi să fierbi şi tu un pic, aşa cum i-ai fiert şi tu pe Babbidge. Ai timp să te gândeşti cât de rău îţi pare. Partridge îşi ridică pânza.

Nu aşa îşi închipuise Jason răzbunarea. I se părea prea puţin. Totuşi, pentru Tarnover nu era deloc o glumă, asta fără doar şi poate. Campionul începuse uşor să transpire. Jason îşi ridică şi el pânza. Curînd se îndepărtară... pentru a se opri ca la un semn după un sfert de milă. Priviră înapoi spre silueta tot mai mică a lui Tarnover călare pe calul sau metalic.

— Dac-aş fi în locul lui, observă Sam, m-aş târî de-a lungul până aş cădea prin faţă... Te loveşti un pic, dar ce să-i faci.

— Nici nu mai e nevoie să ne întoarcem, spuse Ned. Hei, ce vrea să facă?

Silueta se înclinase pe-o parte. Poate ca Tarnover fusese cuprins de panică şi nu mai judeca limpede, dar părea c-ar fi vrut să se aplece şi să-şi desfacă nodul de la gleznă, sau să-şi elibereze un picior. Deodată silueta se răsturnă. Basculă în jurul păsării, cu capul şi pieptul atârnând în jos, cu mînile bătând aerul. Sau poate că Tarnover sperase că funia se va rupe la greutatea lui: dar nu se rupse. Şi odată ţintuit în poziţia aceea, nu mai avea cum să se ridice iar deasupra, sau să se tragă spre capăt.

Ned fluieră a pagubă:

— Na, s-a vârât singur în bubluc, de-acolo nu mai scapă. Al naibii să fiu de nu s-a răstignit singur.

Jason şovăi înainte de a spune:

— N-ar trebui să ne întoarcem? Vreau să zic, poţi să mori dacă stai prea mult aşa, cu capu-n jos... Nu-i aşa?

Brusc, toată povestea i se păru încurcată, stingheritoare.

— Să ne-ntoarcem? Sam Partridge mârâi furios către el: Tu erai cu gura mare aseară. Şi a cui a fost ideea să-l suim pe pasăre? Voiai să-i dai o lecţie şi acum i-ai dat-o. Noi nu vrem decât să te ajutăm, Jay.

— Da, ştiu şi vă mulţumesc.

— Faci prea mult caz. Nu se pleoşteşte el cu una cu două, ca un buchet de flori, până dăm pe gât două halbe.

Aşa că patinară mai departe, spre crâşma din Atherton.

La zece şi jumătate, într-o stare nu prea grozavă, cei trei ieşiră din crâşma „Snopul” ce da pe strada Snopului. O lună la primul pătrar se arăta când şi când în câte-o spărtura de nori, aruncând o lumină palidă.

— Eu zic să mergem la culcare, spuse Sam. Lasă-l pe nătărău să se descurce cum o şti.

— Şi cui îi pasă dacă n-o şti nicicum? zise Ned. Aşa, nimeni n-o să afle. Cine-şi doreşte un duşman pentru toată viaţa? Tu, Jay? Aşa, o să poţi şi tu să-ţi vezi în linişte de treburile tale. Şi-apoi, s-ar putea întâmpla ca Tarnover să-l aducă înapoi pe frate-tău de pe unde-o fi acum. Cu pânza pe umeri şi cu patinele atârnându-i într-o mână. Ned o luă agate la vale pe strada Snopului.

— Bine da'..., zise Jason. Se simţea ca şi cum s-ar fi năclăit într-o balegă. Toată întâmplarea avea ceva sordid. Amintirea lui Tarnover atârnând cu capul în jos îi întorcea stomacul pe dos.

— Da’ ce? făcu Sam.

Jason cască:

— Nimic. Salut. Şi se-ndreptă spre casă.

Dar de îndată ce Sam nu-l mai putu vedea, se strecură pe uliţa Măcelarilor spre câmpul de sticlă, singur.

Era întuneric acolo, beznă fără stele, doar cu lumina fugară a lunii, deşi briza era constantă, şi nu era nimic de care să se împiedice pe întinderea de sticlă. Pasarea nu s-ar fi putut deplasa între timp mai mult de o sută de yarzi. Jason se lansă în viteză.

Pasărea lentă era tot acolo. Dar Tarnover nu mai era nici pe ea, nici sub ea: sub burta păsării nici urmă de om atârnat.

Când Jason frână cu patinele, pentru a cerceta mai îndeaproape, nişte siluete se ridicară din întuneric, unde stătuseră lungite pe sticlă, acoperite cu pânzele. Şase siluete Opt. Nouă. Se ascunseseră toţi cam la două, trei sute de yarzi de pasăre, nu prea aproape - şi niciunul în direcţia Arherton. Lăsaseră deschis un culoar larg, pe care acum îl închideau.

Văzându-i pe cei din Tuckerton înaintând spre el, Jason rămase nemişcat, ştiind ca nu are nicio scăpare.

Max Tarnover patina până la el însoţit de acelaşi fermier corpolent cu neg pe faţă.

— Venisem înapoi după tine, începu Jason.

Fermierul vorbi, dar nu către Jason.

— A venit, i-auzi! Drăguţ din partea lui. Putea să nu-şi mai piardă vremea; de nu s-ar fi nimerit Tim Earnshaw pe-aici - Tarnover era dus de mult. Aşa că ce-i de făcut cu el, hm?

— Dinte pentru dinte, zic eu, se auzi o altă voce.

— Să meargă după frate-său să-l caute, opină un al treilea, în loc să trimită pe alţii să-l caute. Are tupeu tipul.

Tarnover nu spunea nimic: stătea tăcut în noapte.

Aşa încât nu trecu mult şi Jason se văzu suit pe spinarea păsării, cu picioarele strâns legale dedesubt. Dar îi legară şi mâinile una de alta şi, ca o măsură de precauţie în plus, funia îi legată de centură.

În câteva minute toţi patinatorii plecaseră spre Tuckerton.

Jason rămase singur. Amintindu-şi de cele spuse de Sam încercă să se tragă înainte, dar cu ambele mâini legate de centură, îi era imposibil; nu reuşea deloc să înainteze. În plus, îi era frică să nu-şi piardă echilibrul, ca Tarnover.

Rămase aşa şezând şi se gândi la maică-sa. Poate că se va alarma văzând că nu vine acasă. Poate că se va duce să-l scoale pe unchiul John... dacă nu s-o fi culcat şi ea dămult.

Dar poate că se va trezi în toiul nopţii, şi negăsindu-l în camera lui va alerga după ajutor. Concentrându-se cu intensitate, încercă să proiecteze gânduri şi imagini de-ale lui înspre ea, la două mile depărtare.

Trecu o oră, apoi două; sau cel puţin aşa presupuse luându-se după mersul lunii pe cer. Îşi dori să poată cădea pe burtă şi să adoarmă. Asta ar fi cel mai bine; atunci n-ar mai şti de nimic. Se simţea însă destul de beat ca să cadă în nesimţire, chiar cu obrazul lipit de metal. Dar, în somn, putea foarte uşor să alunece într-o parte sau în alta.

Cum ar putea mama lui să supravieţuiască unei îndoite nenorociri? Parcă un blestem se abătuse asupra familiei Babbidge, dar blestemul avea un nume de om: şi numele acela era Max Tarnover. Aşa că un timp Jason nu conteni să-l blesteme şi să-şi perinde în minte scenele unei răzbunări a tuturor sătenilor din Atherton. O vendettă sângeroasă. Case arzând. Poate şi un viol. Morţi. Niciun alt festival de Întâi Mai, niciodată.

Dar oare Sam şi Ned vor avea curaj să vorbească? Şi oare sătenii din Atherton vor fi ei destul de întărâtaţi, vor fi ei doritori să distrugă armonia celor cinci sate, într-o lume în care şi aşa toate stăteau să se prăbuşească? Mai ales că unii mai cârtitori ar putea spune că de la ei, de la Jason, Sam şi Ned pornise totul.

Atât de tare se lăsase furat de imaginea viitoarei vendete între Atherton şi Tuckerton, încât aproape uită că se afla călare po o pasăre lentă. Nu avea nicio senzaţie de mişcare, nu simţea că ar merge undeva. Când îşi aminti unde se află, îl zgudui ca un şoc.

Călărea pe o pasăre.

Dar cât putea să mai ţină aşa?

Pasarea stătuse aici, cam cât să fi fost? Şase ore deja? O pasăre putea sta cel mult o zi întreagă. În acest caz mai rămâneau optsprezece ore în care mai putea fi salvat. Sau, dacă stătea o jumătate de zi, ar mai fi timp până dimineaţă. Atât.

Se pomeni întrebându-se ce se află sub carcasa metalică a păsării. Ceva ce putea transforma cinci mile de teren într-o peliculă de sticlă, asta era sigur. Dar trebuie să mai fi fost şi

altceva, ceva ce-i permitea să ignore gravitaţia. Ceva ce-i permitea să intre şi să iasă instantaneu din existenţă. Oare chiar şi un creier, de vreun fel sau altul?

— Mă auzi, pasăre? o întrebă. Probabil nimeni nu mai vorbise până atunci cu o pasăre lentă.

Pasărea lentă nu răspunse. Poate că nu-l putea auzi, ori poate că-l auzea, în ciuda aparenţelor. Poate că se supunea dacă-i dădeai ordine.

— Să nu dispari cu mine cu tot, auzi? îi spuse. Rămâi aici. Să pluteşti mai departe tot aşa.

Dar din moment ce oricum ea exact asta şi făcea, Jason nu putea şti dacă-l ascultă sau nu.

— Aterizează, pasăre. Aşează-te încet pe sticlă. Stai pe loc.

Nici un efect. Se simţi perfect stupid. Nu ştia absolut nimic despre păsări. Nimeni de altfel nu ştia. Totuşi, undeva, cineva ştia. Doar dacă nu cumva pasările lente veneau într-adevăr de la Dumnezeu, ca şi minunile, ca şi pedepsele. Să-i facă pe oameni să ştie de frica lui Dumnezeu. Dar de ce-ar fi voia lui Dumnezeu ca oamenii să-i ştie de frică. Doar dacă Dumnezeu nu era nebun, caz în care pasările puteau într-adevăr să fie trimise de el.

Era ceva lipsit de orice raţiune, ceva din altă lume, ceva la fel de neînţeles pentru victimele lor ca şi cizma grădinarului pentru muşuroiul de furnici pe care-l răvăşeşte lăsându-le ouăle lor albe în voia soarelui şi-a vrăbiilor.

Ori poate că, în urmă cu un secol, căzuse în mare ceva venit din altă lume, ceva căruia vieţuitoarele uscatului nu-i erau pe plac. Niciun fel de vietate. Oameni sau oi, păsări sau viermi sau plante... Aşa ceva nu prea i se părea cu putinţă. Apa sărată ar fi oxidat şi oţelul cel mai dur. Dar pentru prima dată în viaţa lui Jason îşi lăsa mintea invadată de astfel de gânduri.

— Pasăre, ce eşti tu de fapt? De ce eşti acum aici?

De ce, îşi zise, sunt toate aici? De ce există lumea asta, şi cerul, şi stelele? De ce pur şi simplu nu s-ar putea să nu fie nimic, acum şi-ntotdeauna?

Poate că asta şi era esenţa morţii: nimic, acum şi-ntotdeauna. Iar viaţa omului era şi ea ca o pasăre lentă, ivindu-se şi-apoi pierind, fară s-o vestească nimic înainte, fără să lase nimic în urmă.

După un timp a cărui socoteală o pierduse, zorii începură să

mijească în spatele lui, decolorând cerul din negru în cenuşiu. Cenuşiul înainta încet pe deasupra lui, norii grei filtrând lumina soarelui ce răsărise dar rămânea ascuns în spatele lor. Nu peste mult se lumină atât cât să poată vedea în jur. Să fi fost ora cinci. Sau şase. Dar întinderea cenuşie de sticlă rămase tot pustie.

Cine-s eu, se întrebă Jason calm şi nemişcat. De ce-s eu conştient de lumea asta? De ce au oamenii minte, şi gânduri care le trec prin ea? Pentru prima dată în viaţa lui simţi ca într-adevăr gândeşte - şi gândurile rămâneau fără niciun rezultat. Nu-l duceau nicăieri.

Îşi dădu seama că se pregătea, în felul ăsta, să moară. Întocmai aşa cum murea şi pământul, bucată cu bucată, topit şi prefăcut în sticlă. Avea să vină o vreme când niciun gând n-o să mai treacă prin nicio minte, aşa încât tot una va fi dacă un anume Jason Babbidge încetase să mai gândească la ora şase şi jumătate într-o dimineaţă de mai. În fond nu tot acelaşi lucru se întâmplă şi când adormi, în fiecare seară? Încetezi să mai gândeşti. Poate că aşa totul devine mai clar şi mai curat, la urma urmei. Nu aşa de haotic, nu aşa de zbuciumat: o sferă clară de sticlă. De fapt, orice zbucium ar înceta, chiar dacă toate stelele din cer s-ar ciocni una de alta, chiar dacă pământul ar fi înghiţit de soare. Linişte, pentru vecie: din moment ce n-ar mai fi nimeni să audă.

Poate că acesta era mesajul păsărilor lente. Însă oamenii nu ştiau decât să scrijelească inimi pe ele. Cu iniţialele lor în mijloc. Şi nume de locuri ce fuseseră prefăcute în sticlă cât ai clipi din pleoape; sau care urmau să aibă aceeaşi soartă.

Am ajuns şi filozof, constată Jason cu surprindere.

Trecuse probabil într-o stare de hiperconştienţă a minţii: o claritate perfect lucidă de sine, dar fără o percepţie imediată a realităţii înconjurătoare. Căci nu-şi dădu prea bine seama că sosiseră ajutoare până când funia care-i lega gleznele nu fu tăiată şi nu-şi simţi piciorul drept împins în sus, răsturnându-l de cealaltă parte a păsării, în braţe ce aşteptau să-l prindă.

Sam Partridge. Ned Darrow, Frank Yardley şi unchiul John, şi mai era şi Brian Sefton de la joagăr, care-şi făcea de lucru cu un cuţit pe sub burta păsării şi-i tăia apoi şi sfoara ce-i lega lui Jason mâinile.

Se îndepărtară rapid de pasare, trăgându-l pe Jason cu ei. Acesta opunea oarecare rezistenţă. Întinse o mînş înapoi spre

pasăre.

— Lasă, băiete, acum e bine, îl linişti unchiul John.

— Ba nu, vreau să mă duc şi eu, protestă el.

— Hm?

În acel moment pasărea lentă, care şi aşa stătuse destul, se făcu nevăzută; Jason rămase fără glas cu ochii ţintă la locul rămas gol.

În cele din urmă prietenii şi unchiul John trebuiră să-l ia pe sus din acel loc unde stătea ca îndobitocit, pe sticla rămasă ca-n palmă. Ca şi cum ar fî căzut în imbecilitate.

Dar Jason nu rămase multă vreme fără glas.

În cu rând începu sa glăsuiască, să propovăduiască. Să predice. Tot una. Şi oamenii-l ascultau: la Atherton mai întâi, apoi şi în alte locuri.

Se împărtăşise cu înţelepciune de la pasărea lentă, spuneau oamenii. Pasarea îi grăise, numai lui, într-acea noapte de veghe, cât stătuseră singuri pe sticlă.

Învăţătura lui, doctrina nimicului şi-a tăcerii, se răspândi repede, prinzând rădăcini în pământul fertil, acolo unde rămăsese mai mult pământ decât sticlă - şi mai rămăsese încă în destule locuri. Un paradox, poate: ce grăitoare vorbe ştia să găsească - toate despre tăcere! Dar de-abia astfel tăcerea îngheţată a lacurilor de sticlă începu parcă să prindă glas: şi să cânte; şi oamenii o ascultau cu urechi netocite.

Jason peregrină pe întreg cuprinsul insulei. Şi acesta era un alt paradox: căci tot ce propovăduia el era un fel de pasivitate, beatitudinea aşteptării unei morţi care nu mai era doar o fatalitate individuală, era mult mai mult - o moarte a soarelui şi a stelelor şi a întregii existenţe, o moarte cosmica ce transfigura destinul fiecărui muritor în parte. Şi uneori, pentru a vorbi mulţimii, se suia pe spinarea câte unei păsări ce se nimerea pe acolo - ca şi cum ar fi înfruntat destinul, ca şi cum ar fi provocat, ar fi implorat chiar pasărea să-l ia cu ea. Dar nu stătea niciodată mai mult de-o oră, după care se dădea jos, tremurând, dar şi radiind de o sobră bucurie. Aşa că ajunsese să fie numit nu numai „Profetul Tăcerii”, dar şi „Cel Ce Se-Arată Călare pe Păsări”

Cumpănind bine lucrurile, s-ar fi putut spune că făcea mult bine pentru echilibrul psihologic al comunităţilor de supravieţuitori; iar învăţătură sa se răspândi şi dincolo de mări.

Mama sa se stinse din viaţă mândră de el - cel puţin asta era convingerea lui - deşi existase întotdeauna o undă de tristeţe şi de reticenţă în atitudinea ei...

Mulţi ani mai târziu, când Jason Babbidge se apropia de şaizeci de ani şi încă nicio pasăre nu se îndurase să-l ia cu ea, el se întoarse, pentru zilele ce-i mai rămâneau de trăit, în casa părintească de la Atherton: aici aveau să vină pelerinii tăcerii, aducând prosperitate satului şi mai ales cârciumei „Snopul”, rămasă acum în grija fiicei fostului cârciumar.

Şi-n fiecare zi de Întâi Mai patinatorii cu pânze din întreg ţinutul se întâlneau pe sticla de la Atherton, căci numai aici aveau loc acum festivalurile, an de an. Dar acum nu mai era o cursă şi o competiţie, căci în fond cursa vieţii nu putea fi câştigată de nimeni. Festivalul se transformase în schimb într-un carnaval, un balet pe sticlă, o reprezentare dramatică a evenimentului petrecut cu mulţi ani în urma - îl transformaseră într-un spectacol de felul vechilor „mistere” sau „patimi” pe care îl jucau locuitorii din cele patru sate rămase. Patru, căci Tuckerton-ul şi toţi locuitorii lui fuseseră prefăcuţi în sticlă cu zece ani în urmă, când o pasare lentă se autodistrusese în aşa fel încât noul cerc de sticlă îl atingea acum pe cel vechi, la marginea căruia îşi căutase cândva adăpost Tuckerton-ul.

Într-o dimineaţă, în preziua festivalului din acel an, se auzi o bătaie în uşa casei lui Jason. Menajera lui, Martha Prestidge, era plecată în sat la cumpărături; aşa că deschise chiar Jason.

În prag stătea un băiat. Cu părul roşu şi cu pistrui pe faţa.

În primul moment, Jason nu-l recunoscu. Dar apoi văzu că nu era altul decât Daniel. Daniel, neschimbat.

— Dan...?

Năucit, băiatul îl privea pe Jason din cap până-n picioare: o chelie destul de înaintată, o burtă proeminentă, picioare în formă de fus, o mână plină de pete hepatice încleştată pe un baston gros cu măciulie închipuind un cap de pasăre stilizat.

— Jay, zise el după o vreme. M-am întors înapoi.

— Înapoi? Bine, dar..

— Şliu acum ce-s păsările. Arme. Rachete teleghidate. Zeci şi sute şi mii de rachete. E război, Jay, un război în plină desfăşurare. Dar într-un fel seamănă şi cu un joc; o tablă de joc la care jucătorii-s maşini. Maşini care gândesc. În timpul lor, nu durează decât de câteva zile. Rachetele traversează timpul

înainte şi înapoi ca să-şi atingă ţelul. Dar ele nu pot manevra în propriul lor timp, în timpul acelei lumi din care au fost lansate, datorită legii cauzei şi efectului. Aşa că traversează pe aici. Prin lumea noastră.

— Ce spui tu e absurd. Nici nu vreau s-aud.

— Trebuie să m-asculţi. Jay. Le putem opri înaine de-a fi prea târziu Ştiu cum. Fiecare dintre părţile aflate în conflict poate intercepta rachetele părţii adverse, făcându-le să explodeze în afara propriului teritoriu - adică aici; asta dacă le pot detecta destul de repede. Dar războiul de-acolo e complet scăpat de sub control. Există o schemă strategică prin care războiul poate fi câştigat, dar aceasta n-o mai ştiu decât maşinile, iar ele sunt îngropate adânc sub pământ. Ele construiesc păsările într-un ritm extrem de rapid, cu materie primă extrasă din scoarţa terestră, şi-apoi le lansează automat pe traseul temporal ocolitor.

— Ajunge. Dan.

— Am căzut de pe pasăre când am ajuns acolo, dar am căzut într-un lac, aşa c-am scăpat cu viaţă. M-am rănit doar. Mai există câteva petice de pământ acolo, în jurul Bazelor. M-au îngrijit ei, oamenii de acolo. S-a zis cu ei, mai au numai câteva ore, socotind după timpul lor - deşi pentru noi asta înseamnă zeci de ani. Le-am dat înapoi speranţa - pentru ei eram o dovadă că viaţa nu s-a stins de tot. A lor - da. Dar viaţa poate merge înainte. Ceea ce avem noi de făcut acum este să construim o maşină care să împiedice maşinile lor să depisteze păsările lente în timp ce trec pe-aici, pe la noi. Interceptarea se face în aer. Prin intermediul undelor.

— Eşti nebun.

— Atunci pasările vor trece pe-aici. Dar inofensive. Fără să explodeze. Fără să ne prefacă în sticlă Şi într-o sută de ani, sau în câteva sute, nu vor mai veni deloc, deoarece schema strategică va fi consumată până la capăt. Una sau alta dintre maşinile de război se va da bătută, deoarece va fi pierdut jocul. O, ştiu că ar trebui s-o putem face să se dea bătută chiar acum! Dar mai există şi un grăunte de iraţional programat în creierul maşinilor, aşa încât să nu se dea prea uşor bătute. Când, în cele din urmă, vor capitula, oamenii vor fi morţi de mult acolo, pe pământul acela: unii dintre supravieţuitori sunt convinşi de pe-acum că maşinile de război vor începe să prefacă în sticlă şi

fundul oceanelor, ca ultimă strategie înainte de-a capitula. Dar noi putem construi un emiţător de unde aeriene. Mi-au implantat în creier tot ce trebuie să ştim. Ne vor trebui câţiva ani ca să extragem metalele necesare, să ne construim utilajele şi să găsim o sursă de energie.. Tânărul Daniel îşi pierdu suflul. Trase iar aer în piept:

— Mai aveau de rezolvat o pasăre lentă - un prototip. M-au instalat pe ea şi m-au trimis înapoi în timpul nostru. Au reuşit s-o ghideze destul de bine. S-a materializat doar la zece mile de-aici. Aşa c-am venit pe jos până acasă.

— Prototip? Unde aeriene? Sursă de energie? Ce-s toate aiurelile astea?

— Pot să-ţi explic.

— Astea-s numai vorbe: închipuire şi vorbărie. O, de-ar înceta odată hărmălaia asta a lumii!

— Dă-mi timp, puţin timp numai, şi-o să...

— Timp? Vrei timp? Ticăitul smintit al minţii omului în schimbul vidului pur şi grandios al liniştii eterne? Te răzvrăteşti şi nu primeşti acceptarea?

— Ascultă-mă, Jay. Ştiu că viaţa ta a fost lungă şi aspră. Poate că n-ar fi trebuit să vin aici mai întâi.

— Aa, ba da, aici ţi-era scris să vii mai întâi, nesăbuitul meu frate. Iar eu, unul, nu cred că mi-am trăit viaţa în zadar.

Daniel se bătu cu palma pe frunte:

— Am aici tot, dar poate c-ar trebui să aştern pe hârtie tot ce ştiu. În mai multe copii, să le-mpart în mai multe locuri - în caz că Atherton-ul se preface şi el în sticlă. Să rămână cineva care să ştie cum se construieşte transmiţătorul. Şi viaţa să poată merge înainte. Cei de-acolo cred că noi, rasa umana, suntem probabil singura formă de viaţă care-a mai rămas în întregul univers. Aşa că avem datoria să existam mai departe. Da, toţi ceilalţi s-au autodistrus pentru că nu s-au înţeles asupra modului de a exista, iar noi încă mai avem destul timp. Putem construi nave care să străbată spaţiul până la stele, ştiu câte ceva şi despre asta. Îţi repet, vizita mea le-a adus o adevărată bucurie în ceasurile lor din urmă.

— Vai nouă, Dan. Şi Jason gemu o dată adânc. Ca un patriarh îşi înălţă toiagul şi-l abătu năpraznic peste ţeasta lui Daniel.

Băiatul se prăbuşi în prag. Cu efort, Jason îl târî înăuntru, apoi, cu şi mai mare efort, în sus pe scara de stejar ce ducea în

pod, unde Martha Prestidge nu călca mai niciodată. Cadavrul ar putea să înceapă să miroasă după o vreme, dar putea fi înfăşurat cu pături vechi, sau va găsi el ceva de făcut.

Totuşi, întoarcerea menajerei în încăperea de jos îl împiedică pe Jason să-şi ducă lucrul până la capăt. Lăsând trupul întins pe jos, se grăbi să iasă, răsuci cheia în broasca şi-o puse bine în buzunar.

Devenise un obicei ca unii oaspeţi de seamă să fie invitaţi în casa Babbidge după festivităţile de Întii Mai: aşa că Martha Prestidge avea să fie prinsă toată ziua cu treburi - curăţenia, mâncarea. aranjarea casei. După obiceiul menajerelor, îi dădu de înţeles lui Jason că mai mult o încurcă învârtindu-se prin casă, aşa că acesta plecă de-acasă şi-şi căută un loc de meditaţie, singur pe suprafaţa vastă şi netedă de sticlă. Sătenii şi vizitatorii, cu ochii la silueta singuratică din depărtare, dădeau din cap mulţumiţi. Profetul lor era împăcat, veghea asupra vieţii lor.

Zilele trecură, şi abia în trei mai îşi făcu Jason curaj să urce din nou în pod, cu învelitori şi funii. Descuie uşa.

Dar, în afară de o pată întunecată de sânge uscat, nu se vedea nimic pe podeaua de scânduri. În afară de vechiturile ce stau îngrămădite de obicei pe lângă pereţi, încăperea era goală, nici urmă de cadavru. Iar fereastra era deschisă.

Aşadar, nu-l omorâse pe Daniel până la urmă. Băiatul îşi revenise pesemne după lovitură. Emoţii puternice îl răscoliră pe Jason, răvăşindu-i expresia obişnuită a feţei. Privi îndelung pe fereastră, ca şi cum ar mai fi putut să-l descopere acolo pe băiat, zăcând jos pe pavajul de piatră. Dar nici urmă de Daniel. Răscoli toate împrejurimile Atherton-ului, ca un nebun, fără să pună întrebări, ci doar cercetând fiecare loc cu ochi pătrunzători. Negăsind niciun indiciu, comandă un docar cu un cal, să-l ducă la Edgewood. De acolo porni pe malul lacului de sticlă, străbătând satele Buckby şi Hopperton. De această dată, întreba oriunde se ducea: „N-aţi văzut un băiat cu părul roşu?”. Sătenii vorbeau între ei că Jason Babbidge avusese pesemne încă una din viziunile lui.

Putea el să tot aibă alte viziuni, căci la niciun an după aceea, de prin locuri mai îndepărtate se răspândi vestea despre un nou propovăduitor, cu un mesaj nou. Acest nou predicator nu era decât un tinerel, dar călătorise şi el călare pe o pasăre lentă -

mult mai departe chiar decât o făcuse vreodată Profetul Tăcerii.

Totuşi, ceva parcă nu era chiar în regulă cu acest tânăr propovăduitor, căci nu-şi putea aminti toate amănuntele din mesajul său, din ceea ce i se dăduse în grijă să spună. Uneori se bătea cu pumnii în cap din cauza neputinţei, până aproape îi dădea sângele. Ca un afect pervers însă, acest stil teatral avu priză în rândurile celor mai agitaţi, mai neliniştiţi dintre auditori. Îl credeau tocmai pentru că-i vedeau anxietatea, iar aceasta le reflecta propriile lor nelinişti refulate.

Jason Babbidge nu se cruţă, extenuîndu-se în pătimaşe discursuri contra noilor idei subversive. Toată splendoarea filozofică ce o adusese lumii sale muribunde atârna acum de un de fir de par, cu strângere de inimă, el chemă lumea la o „cruciadă”' contra noului predicator, întru apărarea propriului ideal care era Supunerea.

Doi ani mai târziu, în zadar ar mai fi vrut să-şi revoce chemarea la cruciadă: urmându-i chemarea, hoarde de oameni înarmaţi cu furci, coase, topoare şi seceri cutreierau ţinuturile rămase între zonele de anihilare. Sate în flăcări, sute de oameni masacraţi, jafuri şi violuri - totul venind să-i amintească parcă lui Jason vechiul său coşmar, premergător momentului când avusese revelaţia.

În al treilea an al acestor lupte fratricide între Pacifişti şi Salvaţionişti, lupte ce păreau că nu se vor mai sfârşi niciodată, Jason muri, pătruns de-o amărăciune fără leac sub masca seninătăţii. Drept funeralii - îi aşezară trupul pe spinarea unei păsări lente şi-l legară cu frânghii; fidelii îndoliaţi însoţiră pasarea într-o tăcută procesiune până când aceasta dispăru, câteva ore mai târziu. La scurt timp şi pe neaşteptate, Bătălia de la Lacurile de Sticlă de la Ashton marcă victoria definitivă a Salvaţioniştilor conduşi de tânăra lor căpetenie cu păr roşu care, după cum mulţi observară, semăna izbitor cu bătrânul Jason Babbidge; aşa încât aproape că s-ar fi putut spune că în lume se înfruntau doua principii de bază ale existenţei: două aspecte ale aceleiaşi fiinţe, două feţe ale unui singur om.

Cincizeci de ani mai târziu, pe când o treime din suprafaţa pământului era deja prefăcută în sticlă, iar clima se deteriora mereu, Colegiul Salvaţionist din Ashton inventă în cele din urmă maşina promisă; şi, din acel moment, păsările lente continuară să apară, să zboare şi să dispară ca şi înainte, dar niciuna nu

mai explodă.

Iar la o sută de ani după aceea, toate păsările lente dispăruseră de pe faţa Pământului. Undeva, un război se terminase, logic şi definitiv.

Şi tot pe-atunci, de pe Pământul din care patru cincimi erau acoperite de deşert sau de mlaştini - între salbele lacurilor lucitoare de sticlă - prima astronavă avea să se înalţe pe orbită.

S-a numit *Pasărea Lentă*. Căci avea să zboare către stele încet, încet, la scara omenească: avea să dureze încă două generaţii.

O a doua astronavă avea s-o urmeze; iar aceasta se numea *Daniel*.

Deşi, după acest efort uriaş şi epuizant, alte astronave nu vor mai fi. Supravieţuitorilor rasei umane nu le rămânea decât să se aşeze şi să cultive ceea ce mai rămăsese din grădina lor, printre dune şi smârcuri şi hectare de sticlă. Iar dacă vreuna dintre astronave va găsi ori nu în imensitatea spaţiului o nouă planetă cel puţin la fel de locuibilă ca vechiul Pământ, pe jumătate acoperit de sticlă acum, aceasta rămânea pur şi simplu o chestiune de credinţă.

Pe patul de moarte, la vârsta de optzeci de ani, la sediul Colegiului Ashton, zăcea Daniel; cel care niciodată n-a admis să i se dea şi vreun nume de familie.

Camera era aproape indecent de supraaglomerată, deşi aerul era împrospătat, dacă nu şi încălzit, de vântul ce biciuia Sticla de la Ashton; răsfrântă de suprafaţa lucie a Sticlei, lumina inunda camera cu reflexe argintii.

Acoperit doar cu un cerşaf de mătase, bătrânul ce trăgea să moară întins în pat ajunsese el însuşi ca o pasăre: stafidit, cu oasele subţiri, cu nasul ca un cioc şi ochii ca două mărgele, iar pe creştetul capului - o creasta de cocoş din păr roşu.

Ridică o mână firavă, ca şi cum i-ar fi chemat şi mai aproape pe cei de lângă el. De fapt, voia să-şi atingă cu mâna rana veche de la cap, care începuse să-l doară îngrozitor în ultimul timp, ca şi cum ar fi fost gata să se deschidă din nou sau să se afunde în interiorul capului, descuindu-i acolo uşa memoriei – cu toate că nimeni nu mai avea nevoie acum de cheia ascunsă acolo, deoarece discipolii de la Colegiu o descoperiseră deja pe altă cale, pornind de la datele de care dispispuneau.

Îşi aplecară chipurile deasupra lui: chipuri pătrunse de

credinţă şi devotament.

— Şi ziceţi că nu mai explodează, gata? întrebă el ca şi când ar fi uitat.

— Nu, nu, de ani de zile, îl asigurară.

— Şi cu stelele...?

— Vom construi navele. Descoperim noi cum.

Mâna îi căzu moale înapoi pe cearşaf:

— La una să-i puneţi numele...

— Da?

— *Daniel.* Se poate?

Îi promiseră solemn.

— Poate că aşa... spiritul meu...

— Da?

— ... îşi va lua zborul...

— Da?

— ... spre liniştea spaţiului.

Cuvinte ce stârniră o oarecare nedumerire printre cei ce-l vegheau în ultimele sale clipe: căci ei n-aveau de unde să ştie că ultimul gând al lui Daniel a fost că, atunci când va veni ziua lansării, el şi fratele său se vor putea, în sfârşit împăca.
